

10-puntenplan voor politieke partijen

Handreiking verkiezingsprogramma's gemeenteraadsverkiezingen 2018

In 2050 is onze samenleving energieneutraal. In 2035 zijn woonwijken van het aardgas af en lopen nieuwe auto's niet meer op benzine. Dat zijn de afspraken op de klimaatconferentie in Parijs, ingegeven door schaarste van gas, olie en de invloed op het klimaat. We zullen alles uit de kast moeten halen. De inzet van de gemeente is daarbij essentieel. Een ambitieus verkiezingsprogramma en een concreet college-akkoord maken het mogelijk de doelen te halen. De 190 ondertekenaars van het Gelders Energieakkoord roepen u op deze punten te onderschrijven op weg naar een energieneutrale provincie.

1. *De wijken energie-neutraal in 2035*

De gemeente werkt met woningcorporaties, netbeheerders, buurtorganisaties, energiecoöperaties en andere relevante partijen een plan uit waarmee alle wijken en buurten voor 2035 energie-neutraal zijn. Aardgas verdwijnt versneld uit de wijken en wordt vervangen door andere warmtebronnen (als warmtenetten of full electric). De gemeente doet mee in de Gelderse aanpak van Wijk van de Toekomst. Eén of meerdere wijken ontwikkelen in 2018-2022 een concreet plan om dit uit te voeren, de bestaande wijken volgen snel daarna. Bewoners worden vanaf de start betrokken in een open besluitvorming over deze energietransitie. Nieuwbouw is in de gemeente vanaf nu aardgasvrij en levert duurzaam energie.

Concreet en puntig: Plan om alle wijken vóór 2035 energieneutraal en dus van het aardgas af te krijgen is in 2019 afgerond. En eind 2018 is minstens één wijk geselecteerd om, o.a. samen met bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en energiecoöperatie, van het gas af te gaan en aan te sluiten bij het Gelders programma Wijk van de Toekomst.

2. *De gemeente versterkt het Energieloket voor burgers*

Het Energieloket krijgt een vaste plek in de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Het werkt samen met het bedrijfsleven, de gemeente en met lokale energiecoöperaties en buurtorganisaties. Het loket geeft integrale adviezen en stimuleert dat burgers een kosteneffectief en kwalitatief sterk aanbod krijgen, bijvoorbeeld door zicht te houden op provinciale en landelijke ontwikkelingen. Het Energieloket sluit nauw aan bij de wijkgerichte ontwikkelingen van Wijk van de Toekomst.

Concreet en puntig: In de begroting voor 2019 en verder wordt vastgelegd hoe de gemeente structureel vorm geeft aan haar energieloket, samen met het bedrijfsleven, de energiecoöperatie en buurtorganisaties. Dit loket sluit aan bij Wijk van de Toekomst.

3. *Realiseren van duurzame energie*

De gemeente werkt aan energieneutraliteit. Ze berekent hoeveel duurzame energie er opgewekt moet worden en zoekt met de regio naar goede locaties voor het opwekken ervan. Dit geldt voor zowel wind, zon, water, vergisting als geothermie. Bij voorkeur worden deze trajecten ingezet samen met de lokale energiecoöperatie, waarbij de lasten en de lusten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld. Voor de direct omwonenden wordt een omgevingsfonds in het leven geroepen. De gemeente helpt mee en investeert met het realiseren van het bestemmingsplan. De gemaakte kosten worden verrekend bij afsluiten van de rekening van het energiepark.

Concreet en puntig: In 2019 rond de gemeente het plan af voor de opwekking van duurzame energie, samen met bedrijfsleven, de energiecoöperatie en haar burgers. In dat plan wordt naast de noodzakelijke energiemix (o.a. om alle wijken voor 2035 van voldoende duurzame elektriciteit te voorzien) concreet gemaakt welke locaties voor o.a. zonne- en windenergie geschikt zijn.

4. Gemeente geeft het goede voorbeeld

De gemeente neemt haar voorbeeldrol serieus. Gemeentehuis, scholen en andere gebouwen in gemeentelijk bezit zijn binnen 10 jaar duurzaam. De gemeente maakt daarvoor een investerings- en uitvoeringsplan. Ze publiceert jaarlijks de energetische gegevens van haar vastgoed en brengt de voortgang van energiebesparing en duurzame energieopwekking in beeld.

Concreet en puntig: In de begroting voor 2019 en verder geeft het college aan welke maatregelen genomen worden om alle gebouwen onder haar regie energieneutraal te maken. Ze maakt daarbij gebruik van de beschikbare kennis rond maatschappelijk vastgoed en de GreenDeal Klimaatneutrale Scholen.

5. Energiebesparing en het midden- en kleinbedrijf

De gemeente werkt met de omgevingsdienst en het MKB aan een plan voor de uitvoering van de Wet Milieubeheer. De wet verplicht (midden- en klein)bedrijven om alle energetische maatregelen te nemen die zich binnen 5 jaar terugverdienen. De partijen werken aan een verleidelijk instrumentarium dat MKB-ers technisch en financieel ontzorgt in het bereiken van deze doelen.

Concreet en puntig: In de begroting voor 2019 en verder geeft het college aan met welke investeringen (oa samen met de omgevingsdienst) zij haar MKB zal stimuleren én verleiden om zich aan de Wet Milieubeheer te houden.

6. Maatschappelijk verantwoord inkopen

De gemeente koopt duurzaam in. Ze houdt rekening met vermindering van CO₂, schending van mensenrechten en social return. De gemeente formuleert een actieplan met concrete mijlpalen, ook met percentage duurzame inkoop (bv 100% wind/zonne-energie uit Nederland).

Concreet en puntig: Voor eind 2019 is het actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen gereed en koopt de gemeente 100% duurzaam in.

7. Onderwijs, onze toekomst

De gemeente betreft jongeren van basisonderwijs en voortgezet onderwijs bij het energie- en klimaatbeleid. Ze houdt ontwerplessen voor de Wijk van de Toekomst waarin bestuurders én leerlingen samenwerken. Ze maakt jongeren-greendeals waarmee overheid, betrokken bedrijven en maatschappelijke organisaties zich vastleggen op gemeenschappelijke doelen en processen. De jongeren krijgen een rol in de monitoring van de voortgang.

Concreet en puntig: In het lesseizoen 2018/19 start de gemeente met het basis- en voortgezet onderwijs de samenwerking waardoor leerlingen een bijdrage leveren aan de belangrijkste programma's (zoals Wijk van de Toekomst) van de gemeente. College- en raadsleden gaan zélf voor de klas. Er komt een jongeren-greendeal met concrete doelen en monitoring.

8. Duurzaam vervoer

De gemeente biedt medewerkers álle stimulans voor gebruik van openbaar vervoer, fiets en elektrische auto. Met partners uit de samenleving werkt de gemeente binnen twee jaar een integraal plan uit voor versnelde stimulans van elektrische mobiliteit. Het plan is gericht op

vervoer voor winkels in de stad ('the last mile'), de elektrische deel-auto en breed toegankelijke laadinfrastructuur.

Concreet en puntig: In de begroting van 2019 en verder zijn middelen opgenomen voor planvorming en uitvoering van duurzaam vervoer. O.a. gericht op de eigen organisatie, op bevoorrading, speciaal groepsvervoer én op de laadinfrastructuur en het stimuleren van elektrische mobiliteit van huishoudens.

9. *Naar een afvalvrije gemeente*

De gemeente zet in op een afvalvrije gemeente in 2030. In 2020 heeft elke inwoner maximaal 100 kilo huishoudelijk restafval en ligt het scheidingspercentage op 75%. De gemeente zet daarvoor álle middelen in: van gedifferentieerd afvaltarief en omgekeerd inzamelen tot gericht inzamelen met hoog serviceniveau van de meest waardevolle reststromen als elektronica, boeken, speelgoed en textiel. De gemeente publiceert jaarlijks de voortgang.

Concreet en puntig: Het afvalbeleidsplan van het college toont het concrete pad, inclusief de te nemen maatregelen, om in 2025 naar 25 kg restafval te gaan en in 2030 naar een afvalvrije gemeente te komen. Dit plan wordt uiterlijk 2019 aan de raad voorgelegd.

10. *Routekaart klimaatbeleid, samen komen we verder!*

De gemeente stelt met partners uit de regio (bedrijven, gemeenten en maatschappelijk middenveld) uiterlijk in 2019 een routekaart klimaatbeleid op. Dit is een actie- en uitvoeringsplan waarin de ambities en acties staan verwoord rond opwekking van duurzame energie en energiebesparing. Een jaarlijkse rapportage aan raad en burgers maakt de voortgang inzichtelijk.

Concreet en puntig: In de begroting 2019 en verder worden middelen en capaciteit vrijgemaakt om, met partners uit de regio, de samenwerking naar een klimaatneutrale gemeente vorm te geven.

Voor meer informatie:

www.geldersenergieakkoord.nl

info@geldersenergieakkoord.nl